

Логистика и зелени иновации (технологии)

УВОД

Иновацията е първостепенна грижа за логистичната индустрия и логистичните услуги непрекъснато търсят начини да извършват нововъведения, за да получат революционно конкурентно предимство. Зелените иновации могат да имат значително въздействие за намаляване на тежестта на тази индустрия върху околната среда, по-специално по отношение на замърсяването и емисиите на парникови газове. Сътрудничествата могат да се ангажират в индустрията и да играят важна роля чрез предоставяне на подходяща среда за предприятията да правят нововъведения. В този контекст, е очевидно, че е необходимо интегриране на зелени иновации в логистиката.

Едно от най-големите предизвикателства, пред които е изправена индустрията в момента, е създаването на дългосрочно устойчиво общество с възможно най-малко отрицателно въздействие върху околната среда. Зелената логистика се отнася до планирането, контрола, управлението и изпълнението на логистичната система чрез усъвършенствани логистични технологии и управление на околната среда, с цел да се намалят емисиите на замърсители.

Настоящата курсова работа ще се занимае с въпроса за зелени иновации в областта на логистиката като фокус на разработката ще бъде необходимостта от новаторски подход за закупуване на транспортни и логистични услуги. Авторът счита, че зелената иновация в областта на логистиката е обещаваща тема за проучване и практика, която има потенциала да осигури значителни ползи за фирмите и обществото.

Устойчивостта на околната среда става все по-важна и приоритетна цел в резултат на глобалното изменение на климата и недостига на някои критични ресурси. Още повече, че неотдавнашната икономическа криза ускори необходимостта от устойчив растеж - т.е. растеж, където по-ефикасното и ефективно използване на природните ресурси е предпоставка за развитието на устойчива икономика. В този сценарий, компаниите се стремят към намаляване на отрицателното въздействие на процесите, които те извършват върху околната среда, като същевременно се запази дългосрочната рентабилност. От многото и разнообразни дейности, които дружествата изпълняват, всепризнато е, че функцията на покупателната сила има важна роля в насърчаването на зелените процеси в бизнеса по веригата на доставки. Включването на екологичните проблеми при покупката дейности допринася не само за повишаване на

екологосъобразността на веригата на доставки чрез участие на доставчик и сътрудник, но също така за подобряване на цялостното представяне на компанията. Въпреки това, повечето от академичните изследвания в тази област до момента са съсредоточени върху доставчиците на продукти, а не върху доставчиците на услуги. Сред последните, доставчиците на логистиката услуги на трета страна (3PLs) са познати със съществения си принос за замърсяването на околната среда с извършването на транспорт и логистични дейности, които допринасят значително за емисиите на парникови газове в световен мащаб. Поради тази причина, е важно да се включат „зелените” съображения в решенията за покупка, когато компаниите са източник на транспортни и логистични услуги.

1. Съвременно развитие на транспортния и логистичния сектор

През последните години редица тенденции засегнаха сектора на логистичните услуги, създавайки нови стратегически предизвикателства и възможности за 3PLs. Снабдителни вериги станаха все по-сложни, тъй като глобализацията на бизнеса доведе до едновременното развитие на повече международни конфигурации на веригата за доставки. Те обикновено са по-дълги (както по разстояние, така и по време) и се състоят от голям брой междуфирмени взаимоотношения, често между фирми с ограничена обща история. Успоредно с това, в процеса на вертикална дезинтеграция в резултат на аутсорсинга на ключовите елементи на функционалност на веригата за доставки от производителите и търговците на дребно, се корени променената роля на 3PL сектора¹. Това развитие доведе до преход от тесния фокус върху главно транспортни дейности към модел, основан на предоставянето на по-широк спектър от интегрирани услуги. В този процес, основните предложения за транспортни услуги се превръщат в стока, докато предоставянето на услуги с добавена стойност често се основава значително на способностите на информационните и комуникационните технологии (ИКТ), което се превръща във важен момент от диференцирането². Това превръща сектора на 3PL един нов и с ключова роля в проектирането и изпълнението на по-широката верига за доставки.

В този процес на промяна, устойчивостта на околната среда е предизвикателство пред 3PLs, тъй като тези предприятия са изложени на два различни натиска. Първият

¹ Sweeney, E, 2007. Perspectives on Supply Chain Management and Logistics, Dublin: Blackhall.

² Evangelista, P., 2011. ICT Diffusion in SMEs. An Investigation on the Italian Transport and Logistics Service Industry, Collana di Ingegneria Economico-Gestionale, No. 43, ESI, Naples, Italy